

HØRINGSSVAR – ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Viser til høringsnotat av 17. november 2014, og som barnehagelærer benytter jeg anledningen til å gi mine innspill til endringene som er foreslått i barnehageloven.

Det er særlig punkt 6: *Forslag om presisering av lovhjemmel for barnehagenes arbeid med dokumentasjon og vurdering* som opptar meg. Slik jeg leser notatet er ikke dette bare en presisering, men heller en relativt stor endring. Arbeid med dokumentasjon og vurdering er ikke beskrevet i gjeldende lovtekst, men i forskrift/rammeplan. Så for det første innebærer forslag til endring en flytting av hjemmel, men det innebærer også barnehageeier får rett til å velge systemer og verktøy samt en svekking av foreldres oppdrageransvar.

Arbeid med revidering av rammeplan ble utsatt etter at rammeplangruppa hadde levert sitt tredje tekstforslag til revidert rammeplan del 1 og 2 for barnehagen i februar 2014. Begrunnelsen var ønske om å samkjøre arbeidet med gjennomgang av barnehageloven. I følge Udir var ikke del 3 av rammeplanen en del av revideringen som rammeplangruppa jobba med. Årsaken til dette var at innholdet i denne delen henger sammen med planlagte endringer i barnehageloven. Derfor må endringene som nå foreslås ses i sammenheng med revidering av rammeplan. I høringsnotatet vises det til at konkretisering og utdyping av omfang, metode og verktøy for dokumentasjon og vurdering bør komme i revidering av del 3 av rammeplanen. Det er knyttet spenning til hva denne konkretisering innebærer. Er disse endringene som nå foreslås i barnehageloven, endringene som skal gi mer læring i barnehagen?

Kunnskapsministeren uttalte i Dagsnytt Atten 04.08.14, der tema er prosjekt Oslobarnehagen og felles barnehagestandard, at det er et mål at rammeplan skal gi mer læring, men ikke læringsmål på samme måte som i skole. Dersom endringene som er foreslått i barnehageloven bereder grunnen for læringsmål der måloppnåelse skal vurderes for det enkelte barn, må det uttales eksplisitt og debatten tas før barnehageloven endres. Høringsnotatet legger stor vekt på individuell tilrettelegging og denne vurdering av det enkelte barn nærmer seg snart vurdering av måloppnåelse på noe som ligner måloppnåelse som i skolen.

Høringsnotatet gir barnehageeier myndighet til å velge system, verktøy og metoder. Jeg er meget kritisk til om barnehageeier har den nødvendige kompetanse for å gjøre slik vurdering for "sine" barnehager, og ikke minst nærhet til barn og barnehage som trengs for å gjøre slike vurderinger. Det er det **barnehagelærere** som har! Barnehagene trenger dyktige, reflekterte og engasjerte barnehagelærere. Dersom disse barnehagelærerne skal ønske bruke sin kompetanse i barnehagen forutsettes at de gis tillit til å gjøre denne viktige jobben. Tillit også fra Kunnskapsdepartementet. Denne tilliten bygges **ikke** ved å ta fra barnehagelærerne metodefriheten.

Variasjonene er store rundt om i kommunene når det gjelder kompetanse hos barnehageeier. Høringsnotatet slår fast at det er viktig med faglig samarbeid og medvirkning fra styrer og pedagogisk leder i dette arbeidet, og rammene og muligheter for dette varierer veldig. I dag er det slik at mange styrere og pedagogisk ledere blir pålagt en kartleggingspraksis av barnhageeier som er i strid med det kunnskapsministeren flere ganger har uttalt, nemlig at det ikke er hensiktsmessig å kartlegge alle barn. Dette blir gjort i mange kommuner, og endringene som nå er foreslått åpner for mer av dette. Lovendring er slik jeg vurderer ikke en god presisering som kan endre praksis til det bedre. Veilederen "Språk i barnehagen– mye mer enn bare prat" har et eget kapittel om dokumentasjon og vurdering av språk, som på en god måte beskriver barnehagelærerens ansvar og oppgaver. Ansvar og oppgaver som barnehagelæreren har god kompetanse til å utføre, men med lovforslag er altså myndigheten til å gjøre valg gitt til barnehageeier som i beste fall har kompetanse, men som mangler nærhet og kjennskap til barna. Dette er ikke et godt grunnlag for å lage god barnehage! I veilederen er barnehageeier gitt mu-

ligheten til å velge verktøy og metoder, mens i høringsnotatet er barnehageeier gitt rett til det samme. Det pedagogiske ansvaret må ligge hos barnehagelærerne i barnehagen også for valg av verktøy og metoder. Gode valg kan gjøres av barnehagelærere med kunnskap om barn, barndom og barnehage samt kjennskap til hva det enkelt barn og grupper av barn ha behov for.

Samarbeid med foreldre er av avgjørende betydning for å jobbe med å oppfylle barnehagens komplekse mandat, både i forhold til enkelt barn og gruppe. Å frata foreldrene myndighet i fht egne barn ved ikke å kreve samtykke legger ikke et godt grunnlag for samarbeid. Foreldre kjenner barnet sitt best av alle og barnehagelærer har den faglige kompetanse til å vurdere hvordan barnet best kan følges opp i barnehagen. Jeg har jobba i barnehage i 16 år, og har ikke møtt foreldre som ikke ønsker den beste tilrettelegginga for sitt barn. Noen ganger innebærer det kartlegging, andre ganger helt andre tiltak. I fellesskap med foreldrene har jeg alltid kommet fram til gode tiltak når det har vært nødvendig. Jeg har aldri opplevd at krav om samtykke har vært til hinder for å jobbe for barnas beste. I Dagbladet 19.09.14 og Dagsnytt Atten samme dag, er kunnskapsministeren opptatt av å gi foreldre mer makt og innflytelse gjennom en foreldreportal, men foreldrene skal altså ikke kunne være med å avgjøre hvordan deres eget barn skal kartlegges? Dette er stor inngripen i foreldre sitt ansvar og muligheter for medvirkning og påvirkning, og en sterk kontrast til formulering i formålsparagrafen: "...skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet". Kunnskapsdepartementet har altså ikke tillit til at foreldre kan ta gode valg for sine barn når det gjelder kartlegging, men ønsker på andre områder å gi foreldrene mer innflytelse. Foreldreportalen som forslås skal gi foreldre et verktøy slik at de kan ta sjekke barnehagens bemanning og opplegg som grunnlag for å velge barnehage.

I høringsnotat sammenlignes barnehage og skole som argument for ikke å kreve samtykke. Det er mange likheter mellom barnehage og skole, men også noen forskjeller. Og det er nettopp forskjellene som i denne sammenheng bør tillegges større vekt. Barnehage er fremdeles et frivillig pedagogisk tilbud, mens grunnskole er obligatorisk. I skolen skal barns måloppnåelse vurderes, mens i rammeplan for barnehagen er lagt stor vekt på en reflekterende og kritisk praksis der barns læring, trivsel og utvikling og samspill selvfølgelig er tema som det reflekteres over. Dersom dette lovforslaget skal gjøre det mulig i framtiden å vurdere enkelt barn på samme måte eller måter som ligner skolens praksis må det komme tydelig fram slik at vi kan ha en grundig og nyansert debatt rundt et så viktig tema.

- ✓ Gi barnehagelærerne mulighet til å gjøre gode valg for barna
- ✓ Sikre foreldrene god medvirkning
- ✓ Vær tydelig på hvilke endringer som er ønsket og hvorfor

Randi Nordlien, barnehagelærer

Vinstra, 18.01.15